

Správa o činnosti Slovenskej botanickej spoločnosti v roku 2012

Slovenská botanická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied (ďalej len Spoločnosť alebo SBS) pracovala aj v roku 2012 ako občianske združenie pri SAV s nezmenenou hlavnou štruktúrou. Centrum mala v Bratislave a popri ňom pôsobili tri pobočky: v Nitre, vo Zvolene a v Košiciach. Súčasťou Spoločnosti bolo aj 5 sekcií (algologická, dendrologická, fyziologická, pre výskum synantropnej flóry a vegetácie, systematickej botaniky a geobotaniky), 2 odborné skupiny (lichenologická, populačnej biológie rastlín) a 5 komisií (edičná, pre nomenklatúru domácich rastlín, pre nomenklatúru cudzokrajných rastlín, pre ochranu prírody, pre prácu s mládežou a pedagogická). Štruktúra Spoločnosti aj s personálnym obsadením jej jednotlivých zložiek je k dispozícii na stránke www.sbs.sav.sk/structure.html.

Hlavný výbor SBS zasadal počas roka dvakrát. V roku 2012 bolo do Spoločnosti prijatých 19 nových členov, 1 člen ukončil členstvo na vlastnú žiadosť, 1 zomrel a 3 členské v Spoločnosti zaniklo podľa čl. 12, odst. 1b stanov (prehľad mien pozri nižšie). Stav členskej základne k 1. 1. 2013 tak bol 404 členov. 52 členov bolo mimoriadnych (z toho 38 študentov, vrátane interných doktorandov), 39 zaslúžilých, 36 čestných a zvyšných 277 členov bolo riadnych. Aktualizovaný adresár členov je uverejnený na internetovej stránke www.sbs.sav.sk/members.html.

Aj v roku 2012 bola Spoločnosť zaregistrovaná medzi prijímateľov 2 % dane z ročného zúčtovania. Vďaka tejto možnosti pribudlo na konto SBS celkovo 923,57 €, za čo patrí všetkým darcom srdečná vďaka. Veríme, že rok 2013 nebude horší.

Valné zhromaždenie SBS

Valné zhromaždenie SBS sa konalo 22. 3. 2012 v Bratislave v zasadacej miestnosti Botanického ústavu SAV (ďalej len BÚ SAV) na Dúbravskej ceste 9. V úvode zhromaždenia odzneli prednášky 2 členov Spoločnosti navrhovaných na Cenu P. Sillingeru: (1) Ing. Michal Slezák, PhD.: *Lokálny výskum lesnej vegetácie v Štiavnických vrchoch a v Novohrade na pozadí vlhkostného a živinového gradientu – podobná metodika, rôzne biotopy a širšie geografické súvislosti*, (2) RNDr. Stanislav Španiel, PhD.: *Fylogenetické vzťahy a taxonómia skupiny *Alyssum montanum* – *A. repens* (Brassicaceae)*.

V ďalšom priebehu valné zhromaždenie:

1. schválilo správu o činnosti a hospodárení SBS za rok 2011 a plán činnosti na rok 2012 spolu s rozpočtom na tento rok;

2. vzalo na vedomie správu revíznej komisie za rok 2011;
3. udelilo nasledovné ceny a vyznamenania:
  - titul *Čestný člen*: (1) prof. RNDr. Tiborovi Barancovi, CSc. a (2) prof. RNDr. Alexandrovi Luxovi, CSc. (obaja získali automaticky aj Holubyho pamätnú medailu), za prínos pre rozvoj botaniky na Slovensku a Spoločnosti;
  - *Holubyho pamätnú medailu*: (3) RNDr. Jirímu Liškovi, CSc., za dlhodobý výskum lichenoflóry Slovenska a podporu česko-slovenskej vedeckej spolupráce a (4) Českej botanickej spoločnosti pri príležitosti 100. výročia jej založenia za jej prínos pre rozvoj botaniky na Slovensku (cena bola odovzdaná 3. 9. 2012 v Prahe na Zjazde ČBS; bližšie o tejto akcii pozri v tomto časopise na inom mieste);
  - titul *Zaslúžilý člen*: (5) RNDr. Judite Kochjarovej, CSc., (6) prof. RNDr. Františkovi Krahulcovi, CSc. a (7) prof. RNDr. Karolovi Mičietovi, CSc., za ich prínos pre rozvoj botaniky na Slovensku a Spoločnosti;
  - *Cenu P. Sillingera*: (8) Ing. Michalovi Slezákovi, PhD. a (9) RNDr. Stanislavovi Španielovi, PhD., za súbor publikácií vydaných v roku 2011;
4. schválilo zvýšenie členských príspevkov od roku 2013 na 10 € v prípade riadneho členského a 5 € v prípade zľavneného členského;
5. schválilo zmenu štatútu udeľovania Holubyho pamätnej medaily tak, aby sa táto mohla udeľovať nielen jednotlivcom, ale aj organizáciám;
6. vyjadrilo poďakovanie prispievateľom 2% z dane za ich podporu pre SBS.

Medzinárodné podujatia

V Zlatých Moravciach sa v dňoch 1.–7. júla 2012 konal Floristický kurz SBS a ČBS (Českej botanickej spoločnosti). Hlavnú organizáciu podujatia zabezpečovala Západoslovenská pobočka SBS. Exkurzie pod vedením ca 10 vedúcich zo Slovenska a Česka viedli do pohorí Tribeč, Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy a do Podunajskej nížiny a dvakrát bola na programe aj prehliadka Arboréta v Mlyňanoch. Kurz absolvovalo ca 50 účastníkov zo Slovenska a 70 z Česka.

V dňoch 4.–7. septembra 2012 sa uskutočnila v Danišovciach medzinárodná konferencia *X. International Conference Anthropization and Environment of Rural Settlements. Flora and Vegetation*, ktorú spoluorganizovala Sekcia pre výskum synantropnej flóry a vegetácie SBS. Účastníci podujatia boli z Ukrajiny, Poľska, Maďarska a Slovenska. Na konferencii bolo prezentovaných 35 príspevkov (17 prednášok a 18 vývesiek), ktoré budú publikované v *Supplemente časopisu Thaiszia – Journal of Botany*.

Domáce podujatia s medzinárodnou účasťou

Algologická sekcia SBS pripravila v spolupráci so Slovenskou limnologickou spoločnosťou pri SAV tradičné jarne a jesenné algologicko-limnologické semináre, ktoré sa konali na BÚ SAV v Bratislave. *Jarný algologický a limnologický seminár* sa uskutočnil 28. 3. 2012 a odznelo na ňom 7 referátov za celkovej účasti 15 poslucháčov. *Jesenný seminár* sa konal 6. 12. 2012. Zúčastnilo sa ho 26 účastníkov, ktorí si vypočuli 16 prednášok. Obidva semináre boli aj s aktívnou zahraničnou účasťou kolegov z Českej republiky, ktorí prezentovali nasledujúce príspevky: P. Hašler (Katedra botaniky PĕF, Univerzita Palackého, Olomouc, ČR): *Sinice čel. Pseudanabaenaceae a Borziaceae* (28. 3. 2012); P. Hašler: *Za sinicemi na Floridu*; P. Dvořák, P. Hašler (obaja Katedra botaniky PĕF UP, Olomouc, ČR), F. Hindák: *Molekulární charakteristika sinice Synechococcus sp. z rašeliniště Klin* (obe prednášky 6. 12. 2012).

Fyziologická sekcia SBS zorganizovala na Katedre fyziológie rastlín PríF UK v Bratislave v priebehu roka 2012 jedenásť prednášok zahraničných hostí. Šesť sa konalo na jar a päť na jeseň. 7. 3. 2012 prednášal Dr. Nagavalli Subbanna Kiran (Ústav molekulárnej biológie a radiobiológie, Mendelova univerzita v Brne, ČR) na tému: *Navigating the Maze of Cytokinin Metabolism – Approaches and Tools*; 9. 3. 2012 Prof. Odd-Arne Olsen (Norwegian University of Life Sciences, Ås, Norway): *A key step in Land Plant Evolution and Function: Genetic Control of the Development of 3D Body Plan in Higher Plants*; 18. 4. 2012 Prof. Thomas L. Rost (Department of Plant Biology, University of California, Davis, USA): *Pierce's Disease: The Structure of Xylem Conduits in Grapevines & Implications for the Systemic Spread of Bacteria*; 18. 6. 2012 boli 3 prednášky od autorov: Andrea Ariani, Stefania Romeo, Lorenzo Rossi (všetci Scuola Superiore Sant'Anna, Pisa, Italia): (i) *Root transcriptome of poplar under Zn stress*, (ii) *Proteome profiling of poplar root under zinc stress*, (iii) *Tree ring, wood anatomy and stable isotopes analyses as a tool to detect physiological adjustment in woody species*. Na jeseň odzneli nasledujúce prednášky: 4. 10. 2012 Dr. Stéphanie Ouvrard, Dr. Pierre Leglise, Joan Dupuy (všetci Laboratoire Sols et Environment, Vandoeuvre-lès-Nancy Cedex, France): (i) *Phytoremediation of organic pollutants of historically contaminated industrial soils: lab and field approaches*, (ii) *Impact of metabolites on the phytoremediation of hydrocarbons*, (iii) *Physiological response of maize to polycyclic aromatic hydrocarbons – preliminary results*; 21. 11. 2012 Dr. Viktor Demko (Norwegian University of Life Sciences, Ås, Nórsko): *DEK1-dependent cell fate specification – a key to the development of multicellular land plants*; 5. 12. 2012 Prof. Philip White (The James Hutton Institute,

Dundee, Scotland): *A botanical journey through the Periodic table*. Účasť na prednáškach bola už stabilne veľmi vysoká, od 24 do 44 poslucháčov.

Domáce podujatia

Východoslovenská pobočka SBS v spolupráci so ŠOP SR zorganizovala 21. 3. 2012 *XVI. pracovné stretnutie botanikov múzeí, vysokých škôl, botanických záhrad a štátnej ochrany prírody*. Seminár sa konal v Prešove za prítomnosti 7 účastníkov.

Jarný prednáškový cyklus prebiehal v mesiacoch január až máj 2012. Počas neho sa uskutočnilo okrem vyššie spomenutých zahraničných prednášok aj 12 prednášok od domácich autorov (po tri v Bratislave a Nitre, štyri vo Zvolene a dve v Košiciach). *Jesenný prednáškový cyklus* prebiehal od októbra do decembra 2012 a odznelo na ňom 8 domácich prednášok (jedna v Bratislave, tri v Nitre a po dve vo Zvolene a v Košiciach).

V jesenných mesiacoch roku 2012 sa konalo okrem uvedených osobitných prednášok aj viacero seminárov s prednáškami venovanými určitým osobnostiam alebo témam.

Stredoslovenská pobočka SBS v spolupráci s Katedrou fytológie Lesníckej fakulty TU vo Zvolene zorganizovali 26. 10. 2012 *Seminár k 90. narodeninám Ing. Miroslava Manicu, CSc.*, na ktorom bolo prítomných 32 účastníkov.

Sekcia fyziológie rastlín zorganizovala 6. 11. 2012 na Katedre fyziológie rastlín PríF UK *Seminár k životnému jubileu docenta Karola Erdelského* za prítomnosti 55 účastníkov.

Sekcia pre výskum synantropnej flóry a vegetácie si pripomenula nedožitú 90. narodeninu RNDr. T. Krippelovej, CSc. taktiež seminárom. Konal sa 14. 11. 2012 na Botanickom ústave SAV a odznelo na ňom 5 referátov.

Lichenologická pracovná skupina *Cladonia* pripravila pre svojich sympatizantov v rámci podujatia „Ukončenie lichenologického roka – *Vindemia lichenologica*“ seminár o témach, ktoré riešil lichenologický tím Botanického ústavu SAV v roku 2012. Seminár sa konal 22. 11. 2012 na BÚ SAV s 13 prítomnými záujemcami a odznelo na ňom 8 referátov.

Program akcií SBS, konaných v Bratislave sa už tradične ukončil na BÚ SAV, kde Sekcia systematickej botaniky a geobotaniky zorganizovala 12. 12. 2012 už 12. ročník informačno-spoločenského podujatia *Kuriózne zbery, nové nálezy a iné novinky z flóry Slovenska alebo poznatky zo zahraničných ciest*. Zúčastnilo sa na ňom 22 poslucháčov, ktorí si vypočuli 6 referátov.

Účast' na zahraničných podujatiach

Členovia Algologickej sekcie SBS prezentovali výsledky algologickeho výskumu Slovenska na nasledovných podujatiach: (1) na 31. medzinárodnej konferencii Poľskej algologickej spoločnosti, konanej v dňoch 17.–20. 5. 2012 v meste Olsztyn v Poľsku, (2) 21. 5. 2012 na Univerzite v Białystoku, (3) na 53. pracovnej konferencii Českej algologickej spoločnosti, konanej 10.–14. 9. 2012 v Ostrave a (4) na konferencii mladých algológov ČR *Chantransia* konanej 11. – 14. 10. 2012 na Zelenej Hore v Českej republike.

Exkurzie

Lichenologická pracovná skupina *Cladonia* zorganizovala 12. 4. 2012 v rámci podujatia „Otvorenie lichenologického roka – *Apertio anni lichenologici*“ exkurziu nazvanú *Po stopách J. Suzu v Tematínskych vrchoch II: Lúčanská dolina a Ihelník*. Viedla ju vedúca pracovnej skupiny Mgr. A. Guttová, PhD. za účasti 5 záujemcov.

Západoslovenská pobočka usporiadala pod vedením Ing. P. Eliáša, PhD. taktiež už tradičnú jarnú *Botanickú exkurziu na Zoborskú lesostep*. Konala sa 23. 4. 2012 a stretlo sa na nej 12 účastníkov.

Východoslovenská pobočka pripravila pod vedením Mgr. V. Kolarčika, PhD. 12. 5. 2012 exkurziu na Kapušiansky hradný vrch s 5 účastníkmi.

Konali sa aj dva jednoduché autobusové zájazdy. Prvý organizovala 29. 5. 2012 Sekcia pre výskum synantropnej flóry a vegetácie v spolupráci so Západoslovenskou pobočkou SBS. Exkurzia nazvaná *Floristické zaujímavosti prístavu v Komárne* bola zameraná na poznanie adventívnej flóry dunajského prístavu Komárno. Po prezretí prístavu si 18 účastníkov spravilo krátku prehliadku mesta. Druhý autobusový zájazd organizovala 20. 6. 2012 Sekcia systematickej botaniky a geobotaniky, opäť v spolupráci so Západoslovenskou pobočkou SBS. Exkurzia nazvaná *Botanizovanie na Hrušove (pohorie Tribeč)*, bola zameraná na poznanie flóry a vegetácie územia, kam viedli už o niekoľko dní trasy Floristického kurzu SBS a ČBS (pozri vyššie). Hlavným vedúcim oboch exkurzií, resp. zájazdov bol Ing. P. Eliáš, PhD.

Edičná činnosť

V roku 2012 vyšiel 34. ročník časopisu *Bulletin Slovenskej botanickej spoločnosti*, rozdelený do dvoch čísiel 34/1 a 34/2, s celkovým rozsahom 278 strán. Okrem informácií zo života Spoločnosti obsahuje 14 odborných článkov, viacero krátkych správ, vrátane nekrológov, životných jubileí, recenzií a informácií o nových floristických a fytoecologických nálezochoch.

V roku 2012 vyšli aj dva tradičné *Informačné materiály SBS 1/2012 a 2/2012*. Okrem kalendára prednášok, obsahujú informácie o pripravovaných podujatiach Spoločnosti a zaujímavých publikáciách.

Členovia SBS sa aktívne podieľali aj na príprave ďalších publikácií a periodík, ktoré nevydáva SBS, napr. *Biologia* (Bratislava), *Reussia*, *Thaiszia* – *Journal of Botany* a iných.

Spolupráca s inými spoločnosťami

Spoločnosť spolupracovala pri organizácii Floristického kurzu s Českou botanickou spoločnosťou.

Algologická sekcia spolupracovala pri poriadaní seminárov a kurzov so Slovenskou limnologickou spoločnosťou pri SAV, s Českou botanickou spoločnosťou a Českou algologickou spoločnosťou.

Lichenologická pracovná skupina naďalej spolupracovala s bryolichenologickou sekciou Českej botanickej spoločnosti.

Fyziologická sekcia SBS bola aj v uplynulom roku aktívnym členom FESPB (The Federation of European Societies of Plant Biology).

Personálie

Noví členovia SBS prijatí v roku 2012:

Riadni členovia:

Ing. Lýdia Končeková, PhD., učiteľka, Katedra ekológie FEŠRR SPU, Nitra

Prof. Ing. Viera Paganová, PhD., učiteľka, Katedra biotechniky zelene FZKI SPU, Nitra

RNDr. Michal Struhár, učiteľ, Gymnázium V. B. Nedožerského, Prievidza

Mgr. Alexandra Tóthová, odborná pracovníčka, Ústav krajiny ekológie SAV, Pobočka Nitra.

Mimoriadni členovia:

Terézia Balážová, študentka, PríF UK, Bratislava

Bc. Dominika Bošiaková, študentka, Univerzita Konštantína Filozofa, Nitra

Bc. Miroslav Caboň, študent, Katedra botaniky PríF UK, Bratislava

Bc. Kristína Duchoňová, študentka, Katedra botaniky PríF UK, Bratislava

Bc. Veronika Fuseková, študentka, Katedra botaniky PríF UK, Bratislava

Bc. Michal Hrabovský, študent, Katedra botaniky PríF UK, Bratislava

Lukáš Janošik, študent, Gymnázium L. Štúra, Trenčín

Bc. Monika Karelová, študentka, Katedra botaniky PríF UK, Bratislava
Mgr. Erik Kerekeš, interný doktorand, Katedra botaniky PríF UK,
Bratislava

Mgr. Michaela Libiaková, interná doktorandka, Katedra fyziológie rastlín
PríF UK, Bratislava

Ing. Michal Martinák, interný doktorand, Katedra fytológie LF TU, Zvolen
Mgr. Andrea Pogányová, interná doktorandka, Katedra botaniky PríF UK,
Bratislava

Bc. Zita Rydzyková, študentka, Katedra botaniky PríF UK, Bratislava

Bc. Jana Šmýkalová, študentka, Katedra botaniky PríF UK, Bratislava

Mgr. Miroslava Vaculíková, interná doktorandka, Botanický ústav SAV,
Bratislava.

Povinnosťou študujúcich mimoriadnych členov je po skončení štúdií oznámiť túto skutočnosť na sekretariát SBS.

Členstvo v SBS v r. 2012 ukončil:

RNDr. Eduard Králik, CSc.

V roku 2012 sa SBS navždy rozlúčila s:

Doc. RNDr. Jozef Májovský.

Češť jeho pamiatke!

Členstvo v SBS v r. 2012 zaniklo:

Mgr. Miroslava Jančušová-Stančíková, Ing. Andrea Marušková, Ing. Emília Mazániková.

Jubileá

V roku 2013 si pripomíname životné jubileá týchto členov SBS:

Ing. Roman Bies, CSc. (11. 2. 1963), doc. PaedDr. Stanislav David, PhD. (25. 1. 1953), PaedDr. Csilla Dorotovičová, PhD. (5. 8. 1963), RNDr. Oľga Erdelská, DrSc. (29. 9. 1933), doc. Ing. Gabriela Juhásová, CSc. (16. 6. 1943), doc. RNDr. Oľga Kontrišová, CSc. (30. 1. 1943), RNDr. Jan Květ, CSc. (26. 8. 1933), RNDr. Desana Lišková, CSc. (17. 3. 1953), RNDr. Martin Michalko (24. 12. 1953), RNDr. Eleonóra Michalková, CSc. (23. 9. 1953), Ing. Vlastimil Mikoláš (25. 10. 1953), doc. RNDr. Sergej Mochnacký, CSc. (18. 8. 1953), prof. RNDr. Karel Prach, CSc. (20. 10. 1953), RNDr. Iveta Pristašová (10. 11. 1963), RNDr. Miroslav Rusko, PhD. (12. 11. 1953),

doc. RNDr. Vladimír Řehořek, CSc. (9. 11. 1933), doc. RNDr. Ľudmila Slováková, CSc. (21. 1. 1953), RNDr. Peter Turis (12. 10. 1963).

Jubilantom srdečne blahoželáme!

PodĎakovanie

Hlavný výbor SBS ďakuje Rade vedeckých spoločností pri SAV za finančnú dotáciu na chod Spoločnosti a vydanie vyššie uvedených publikácií, ktoré sú uložené v archívoch SBS aj SAV.

Ďakujeme taktiež všetkým funkcionárom i členom SBS, ktorí organizačne, odborne alebo svojou účasťou prispeli k uskutočneniu podujatí organizovaných Spoločnosťou. PodĎakovanie patrí taktiež členom redakčnej rady Bulletinu SBS ako aj výkonnému redaktorovi časopisu za ich svedomitú prácu pri príprave publikácií SBS.

PAVOL MEREĎA ml.
vedecký tajomník SBS